

Maaeluministri 27. detsembri 2016. a määruse nr 76
 „Puuvilja- ja marjakultuuride paljundusmaterjali
 tootmise ja turustamise nõuded” muutmine
 Lisa
 (Maaeluministri 14.06.2018 määruse nr 39 sõnastuses)

PUUVILJA- JA MARJAKULTUURIDE TUNTUD SORTIDE TUNNUSED

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
1. Harilik sarapuu (<i>Corylus avellana</i> L.)	1.1. Lehepungade puhkemise aeg (kui pungast ilmub kaks lehte): 1.1.1. väga varane; 1.1.2. väga varane kuni varane; 1.1.3. varane; 1.1.4. varane kuni keskmine; 1.1.5. keskmine; 1.1.6. keskmine kuni hiline; 1.1.7. hiline; 1.1.8. hiline kuni väga hiline; 1.1.9. väga hiline.
	1.2. Isasõite puhkemise aeg: 1.2.1. väga varane; 1.2.2. väga varane kuni varane; 1.2.3. varane; 1.2.4. varane kuni keskmine; 1.2.5. keskmine; 1.2.6. keskmine kuni hiline; 1.2.7. hiline; 1.2.8. hiline kuni väga hiline; 1.2.9. väga hiline.
	1.3. Emasõite puhkemise aeg: 1.3.1. väga varane; 1.3.2. väga varane kuni varane; 1.3.3. varane; 1.3.4. varane kuni keskmine; 1.3.5. keskmine; 1.3.6. keskmine kuni hiline; 1.3.7. hiline; 1.3.8. hiline kuni väga hiline; 1.3.9. väga hiline.
	1.4. Katise pikkus võrreldes vilja pikkusega: 1.4.1. lühike; 1.4.2. võrdne; 1.4.3. pikem.
	1.5. Katise sakilisus: 1.5.1. nõrk; 1.5.2. keskmine; 1.5.3. tugev.

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>1.6. Katise sälkude hambulisus: 1.6.1. nõrk; 1.6.2. keskmine; 1.6.3. tugev.</p> <p>1.7. Vilja suurus: 1.7.1. väga väike; 1.7.2. väike; 1.7.3. keskmine; 1.7.4. suur; 1.7.5. väga suur.</p> <p>1.8. Vilja kuju: 1.8.1. kerajas; 1.8.2. kooniline; 1.8.3. munajas; 1.8.4. lühike silinderjas; 1.8.5. pikk silinderjas.</p> <p>1.9. Vilja valmimisaeg: 1.9.1. väga varane; 1.9.2. väga varane kuni varane; 1.9.3. varane; 1.9.4. varane kuni keskmine; 1.9.5. keskmine; 1.9.6. keskmine kuni hiline; 1.9.7. hiline; 1.9.8. hiline kuni väga hiline; 1.9.9. väga hiline.</p> <p>1.10. Tuuma osakaal viljas (kaalu järgi): 1.10.1. väga väike; 1.10.2. väike; 1.10.3. keskmine; 1.10.4. suur; 1.10.5. väga suur.</p> <p>1.11. Muud sordile iseloomulikud tunnused</p>
2. Perekond maasikas (<i>Fragaria</i> L.)	<p>2.1. Õisiku asend lehtede suhtes: 2.1.1. madalamal; 2.1.2. samal tasandil; 2.1.3. kõrgemal.</p> <p>2.2. Vilja suurus: 2.2.1. väga väike; 2.2.2. väike; 2.2.3. keskmine; 2.2.4. suur; 2.2.5. väga suur.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>2.3. Vilja valdav kuju: 2.3.1. neerukujuline; 2.3.2. lapik; 2.3.3. ümar; 2.3.4. kooniline; 2.3.5. kaksikkooniline; 2.3.6. peaaegu silinderjas; 2.3.7. kiilukujuline; 2.3.8. munajas; 2.3.9. südamekujuline.</p> <p>2.4. Vilja värvus: 2.4.1. valkjaskollane; 2.4.2. heleoranž; 2.4.3. oranž; 2.4.4. oranžikaspunane; 2.4.5. punane; 2.4.6. purpurpunane; 2.4.7. tume purpurpunane.</p> <p>2.5. Vilja valmimisaeg (kui 50%-l taimedest on valminud viljad): 2.5.1. väga varane; 2.5.2. varane; 2.5.3. keskmine; 2.5.4. hiline; 2.5.5. väga hiline.</p> <p>2.6. Viljakandmise viis: 2.6.1. ei ole taasviljuv; 2.6.2. osaliselt taasviljuv; 2.6.3. täielikult taasviljuv.</p> <p>2.7. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks lehe kuju, värvus, karvasus jne).</p>
3. Perekond õunapuu (<i>Malus Mill.</i>)	<p>3.1. Puu kasvutugevus: 3.1.1. nõrk; 3.1.2. keskmine; 3.1.3. tugev.</p> <p>3.2. Puu kasvulaad (võra kuju): 3.2.1. ümmargune; 3.2.2. püramiidjas; 3.2.3. poolkerakujuline.</p> <p>3.3. Võrsete koore värvus: 3.3.1. helepruun; 3.3.2. tumepruun; 3.3.3. punakaspruun.</p> <p>3.4. Võrsel lõvede kuju: 3.4.1. piklik; 3.4.2. ümar.</p> <p>3.5. Kasvupungade kuju ja asetus.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	3.6. Lehelaba kuju: 3.6.1. piklik; 3.6.2. ovaalne; 3.6.3. munajas; 3.6.4. laimunajas; 3.6.5. piklikmunajas; 3.6.6. äraspidimunajas; 3.6.7. ümar.
	3.7. Leheserv: 3.7.1. terve; 3.7.2. saagjas; 3.7.3. hambuline; 3.7.4. täkiline.
	3.8. Vilja kuju: 3.8.1. ümmargune; 3.8.2. ümarkooniline; 3.8.3. veidi ümarkooniline; 3.8.4. lai; 3.8.5. lapikümar (lai-ümmargune); 3.8.6. kooniline; 3.8.7. piklik-kooniline; 3.8.8. kooniline, otsast tömp; 3.8.9. elliptiline; 3.8.10. elliptilis-kooniline (munajas); 3.8.11. piklik; 3.8.12. piklik, keskel ahenev.
	3.9. Vilja kesta kattevärvus: 3.9.1. oranž; 3.9.2. punane; 3.9.3. purpurpunane; 3.9.4. pruunikas.
	3.10. Vilja põhivärvus: 3.10.1. pole eristatav; 3.10.2. valkjasroheline; 3.10.3. kollane; 3.10.4. valkjasroheline; 3.10.5. kollakasroheline; 3.10.6. roheline.
	3.11. Tarbimisaeg: 3.11.1. suvisort; 3.11.2. sügissort; 3.11.3. talvesort.
	3.12. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks võrsed kaetud udekarvadega, õitsemise algusaeg, võrakuju jne).
4. Magus kirsipuu (<i>Prunus avium</i> L.) ja hapu kirsipuu (<i>Prunus cerasus</i> L.)	4.1. Puu kasvutugevus: 4.1.1. nõrk; 4.1.2. keskmine; 4.1.3. tugev.
	4.2. Puu kasvulaad (võra kuju): 4.2.1. väga püstine; 4.2.2. püstine; 4.2.3. poolpüstine; 4.2.4. laiuv; 4.2.5. longus.

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	4.3. Võrsete koore värvus: 4.3.1. punakaspruun; 4.3.2. lillakas-tumepruun; 4.3.3. rohekaspruun; 4.3.4. roheline; 4.3.5. tumepruun; 4.3.6. pruun.
	4.4. Viljakande tüüp: 4.4.1. viljaraagudel; 4.4.2. neosokstel.
	4.5. Pungade kuju ja suurus: 4.5.1. ümmargune; 4.5.2. kooniline; 4.5.3. väike; 4.5.4. suur.
	4.6. Lehelaba suurus: 4.6.1. väike; 4.6.2. keskmine; 4.6.3. suur.
	4.7. Lehelaba kuju: 4.7.1. ümmargune; 4.7.2. munajas; 4.7.3. äraspidimunajas; 4.7.4. ovaalne; 4.7.5. elliptiline; 4.7.6. süstjas.
	4.8. Lehelaba värvus: 4.8.1. heleroheline; 4.8.2. tumeroheline.
	4.9. Lehelaba reljeefsus: 4.9.1. tasane; 4.9.2. renjas: 4.9.2.1. kitsasrenjas; 4.9.2.2. lairengas.
	4.10. Lehe näärmete värvus: 4.10.1. rohekaskollane; 4.10.2. oranžikaskollane; 4.10.3. helepunane; 4.10.4. tumepunane; 4.10.5. purpurne.
	4.11. Leheserv: 4.11.1. terve; 4.11.2. saagjas; 4.11.3. kahelisaagjas; 4.11.4. täkiline.
	4.12. Vilja suurus: 4.12.1. väga väike; 4.12.2. väike; 4.12.3. keskmine; 4.12.4. suur; 4.12.5. väga suur.
	4.13. Vilja kuju: 4.13.1. ümmargune; 4.13.2. lameümmargune; 4.13.3. lame; 4.13.4. ovaalne; 4.13.5. südajas.

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>4.14. Viljakesta värvus: 4.14.1. kollane; 4.14.2. oranžikaspunane; 4.14.3. helepunane kahvatukollasel põhitoonil; 4.14.4. helepunane; 4.14.5. mahagonivärvi; 4.14.6. must.</p> <p>4.15. Vilja valmimisaeg: 4.15.1. väga varane; 4.15.2. varane; 4.15.3. keskmine; 4.15.4. hiline; 4.15.5. väga hiline.</p> <p>4.16. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks õitsemise algusaeg, parim tolmeldaja, võrsetel hallikas kirme jne).</p>
5. Harilik ploomipuu (<i>Prunus domestica</i> L.)	<p>5.1. Puu kasvutugevus: 5.1.1. nõrk; 5.1.2. keskmine; 5.1.3. tugev.</p> <p>5.2. Puu kasvulaad (võra kuju). 5.2.1. ümmargune (kerajas); 5.2.2. laikooniline; 5.2.3. kooniline; 5.2.4. längus; 5.2.5. lame; 5.2.6. hõre; 5.2.7. keskmise tihedusega; 5.2.8. tihe.</p> <p>5.3. Võrsete koore värvus: 5.3.1. pruun; 5.3.2. tumepruun; 5.3.3. rohekas; 5.3.4. hall; 5.3.5. tumehall; 5.3.6. lilla.</p> <p>5.4. Võrsetel pungade kuju ja asetus.</p> <p>5.5. Lehelaba suurus: 5.5.1. väike; 5.5.2. keskmine; 5.5.3. suur.</p> <p>5.6. Lehelaba kuju: 5.6.1. munajas; 5.6.2. äraspidimunajas; 5.6.3. piklik-ovaalne; 5.6.4. ümar; 5.6.5. tõmbi või terava tipuga; 5.6.6. tõmbi alusega.</p> <p>5.7. Lehelaba värvus: 5.7.1. tumeroheline; 5.7.2. valkjasheline.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	5.8. Lehepind: 5.8.1. sile; 5.8.2. kortsus; 5.8.3. tasane; 5.8.4. renjas; 5.8.5. ülespoole pöördunud servadega; 5.8.6. karvadega.
	5.9. Leheserv: 5.9.1. sisse- või väljapoole pöördunud; 5.9.2. saagjas; 5.9.3. täkilissaagjas; 5.9.4. täkiline; 5.9.5. lainjas.
	5.10. Vilja suurus (füsioloogiliselt küpsel viljal): 5.10.1. väga väike; 5.10.2. väike; 5.10.3. keskmine; 5.10.4. suur; 5.10.5. väga suur.
	5.11. Vilja üldkuju profiilis (füsioloogiliselt küpsel viljal): 5.11.1. ümarlapik; 5.11.2. ümar; 5.11.3. piklik; 5.11.4. väga piklik.
	5.12. Viljakesta põhivärvus (koos vahakihiaga; füsioloogiliselt küpsel viljal): 5.12.1. valkjaskollane (lääbikumav); 5.12.2. roheline; 5.12.3 kollakasroheline; 5.12.4. kollane; 5.12.5. oranžikaskollane; 5.12.6. punane; 5.12.7. purpurpunane; 5.12.8. violetjassinine.
	5.13. Viljaliha värvus (füsioloogiliselt küpsel viljal): 5.13.1. kollane; 5.13.2. kollakasroheline; 5.13.3. roheline; 5.13.4. oranž; 5.13.5. punane.
	5.14. Viljaluu kinnitumine viljalihaga: (füsioloogiliselt küpse vilja puhul) 5.14.1. lahti; 5.14.2. osaliselt kinnitunud; 5.14.3. kinni.
	5.15. Viljaluu suurus võrreldes viljaga (füsioloogiliselt küpse vilja puhul): 5.15.1. väike; 5.15.2. keskmine; 5.15.3. suur.

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	5.16. Vilja valmimisaeg: 5.16.1. väga varane; 5.16.2. varane; 5.16.3. keskmine; 5.16.4. hiline; 5.16.5. väga hiline. 5.17. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks õitsemise algusaeg, parim tolmeldaja, võrsetippude antotsüaanne värvumine, abilehtede olemasolu, lehenäärmete olemasolu leherootsul, jne).
6. Perekond pirnipuu (<i>Pyrus</i> L.)	6.1. Puu kasvutugevus: 6.1.1. nõrk; 6.1.2. keskmine; 6.1.3. tugev. 6.2. Puu kasvulaad. 6.3. Võrsete kuju: 6.3.1. sirge; 6.3.2. võnklik; 6.3.3. lookjas. 6.4. Võrsete koore värvus: 6.4.1. roheline; 6.4.2. hallikas; 6.4.3. pruun; 6.4.4. kollakas; 6.4.5. roosakas; 6.4.6. lillakas; 6.4.7. tumepunane. 6.5. Võrsetel pungade kuju ja asetus. 6.6. Lehelaba suurus: 6.6.1. väike; 6.6.2. keskmine; 6.6.3. suur. 6.7. Leheserv: 6.7.1. terve; 6.7.2. saagjas; 6.7.3. täkiline; 6.7.4. saagjastäkiline; 6.7.5. hambuline; 6.7.6. ripsmelissaagjas. 6.8. Lehelaba tipp: 6.8.1. pikalt teritunud; 6.8.2. järsult teritunud; 6.8.3. pikk; 6.8.4. lühike. 6.9. Vilja suurus: 6.9.1. väga väike; 6.9.2. väike; 6.9.3. keskmine; 6.9.4. suur; 6.9.5. väga suur. 6.10. Vilja kuju pikilõikes: 6.10.1. nõgus ehk kaelaga; 6.10.2. sirge ehk kaelata; 6.10.3. ümarpirnjas.

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>6.11. Vilja pikkus võrreldes maksimaalse diameetriga: 6.11.1. väga lühike; 6.11.2. lühike; 6.11.3. keskmine; 6.11.4. pikk; 6.11.5. väga pikk.</p> <p>6.12. Vilja koore põhivärvus (küpse vilja puhul): 6.12.1. roheline; 6.12.2. kollakasroheline; 6.12.3. kollane; 6.12.4. punane.</p> <p>6.13. Vilja varre pikkus: 6.13.1. lühike; 6.13.2. keskmine; 6.13.3. pikk.</p> <p>6.14. Viljal karikaõõnsus: 6.14.1. sügav; 6.14.2. madal; 6.14.3. lai, 6.14.4. kitsas; 6.14.5. sile; 6.14.6. kühmudega.</p> <p>6.15. Saagikoristusaeg: 6.15.1. väga varane; 6.15.2. varane; 6.15.3. keskmine; 6.15.4. hiline; 6.15.5. väga hiline.</p> <p>6.16. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks õitsemise algusaeg, parim tolmeldaja jne).</p>
7. Punane sõstar (<i>Ribes rubrum</i> L.) ja lumikarusmari (<i>Ribes niveum</i> Lindl.)	<p>7.1. Taime kasvutugevus: 7.1.1. nõrk; 7.1.2. keskmine; 7.1.3. tugev.</p> <p>7.2. Taime kasvulaad: 7.2.1. väga püstine; 7.2.2. püstine; 7.2.3. poolpüstine; 7.2.4. laiuv; 7.2.5. longus.</p> <p>7.3. Võrsete koorevärvus: 7.3.1. tumepruun; 7.3.2. helepruun; 7.3.3. valkjäs.</p> <p>7.4. Võrsetel pungade kuju: 7.4.1. kitsas; 7.4.2. ümar; 7.4.3. munajas; 7.4.4. teravatipuline.</p> <p>7.5. Võrsetel pungade asend võrse suhtes: 7.5.1. eemale hoidev; 7.5.2. ligihoidev.</p> <p>7.6. Pungade suurus:</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>7.6.1. suur; 7.6.2. keskmine; 7.6.3. väike.</p> <p>7.7. Punga kattesoomuste värvus: 7.7.1. punakas; 7.7.2. rohekas.</p> <p>7.8. Lehelaba suurus: 7.8.1. väike; 7.8.2. keskmine; 7.8.3. suur.</p> <p>7.9. Marjade valmimisaeg: 7.9.1. väga varane; 7.9.2. varane; 7.9.3. keskmine; 7.9.4. hiline; 7.9.5. väga hiline.</p> <p>7.10. Marjakobara pikkus koos varrega: 7.10.1. väga lühike; 7.10.2. lühike; 7.10.3. keskmine; 7.10.4. pikk; 7.10.5. väga pikk.</p> <p>7.11. Marja suurus: 7.11.1. väga väike; 7.11.2. väike; 7.11.3. keskmine; 7.11.4. suur; 7.11.5. väga suur.</p> <p>7.12. Marja värvus: 7.12.1. valge; 7.12.2. valkjaskollane; 7.12.3. roosa; 7.12.4. punane.</p> <p>7.13. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks vahakiht pungadel, punasel sõstral võrsete epidermise lõhenemine jne).</p>
8. Euroopa karusmari (<i>Ribes uva-crispa</i> L.)	<p>8.1. Taime kasvutugevus: 8.1.1. nõrk; 8.1.2. keskmine; 8.1.3. tugev.</p> <p>8.2. Taime kasvulaad: 8.2.1. väga püstine; 8.2.2. püstine; 8.2.3. poolpüstine; 8.2.4. laiuv; 8.2.5. longus.</p> <p>8.3. Võrsete koorevärvus: 8.3.1. tumepruun; 8.3.2. helepruun; 8.3.3. valkjas.</p> <p>8.4. Võrsetel ogade rohkus: 8.4.1. vähe; 8.4.2. keskmine; 8.4.3. palju.</p> <p>8.5. Võrsetel ogad:</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>8.5.1. 1-kaupa; 8.5.2. 2-kaupa; 8.5.3. 3-kaupa.</p> <p>8.6. Lehelaba suurus: 8.6.1. väike; 8.6.2. keskmine; 8.6.3. suur.</p> <p>8.7. Lehelaba värvus: 8.7.1. tumeroheline; 8.7.2. heleroheline.</p> <p>8.8. Marja kuju: 8.8.1. ümarovaalne; 8.8.2. ovaalne; 8.8.3. munajas; 8.8.4. äraspidimunajas.</p> <p>8.9. Marja suurus: 8.9.1. väga väike; 8.9.2. väike; 8.9.3. keskmine; 8.9.4. suur; 8.9.5. väga suur.</p> <p>8.10. Marja värvus: 8.10.1. kollane; 8.10.2. kollakasroheline; 8.10.3. roheline valkja varjundiga; 8.10.4. roheline; 8.10.5. punane.</p> <p>8.11. Viljakesta paksus: 8.11.1 õhuke; 8.11.2 keskmine; 8.11.3 paks.</p> <p>8.12. Viljakesta karvasus: 8.12.1. udekarvad; 8.12.2. pikad lihtkarvad; 8.12.3. näärmekarvad.</p> <p>8.13. Marjade valmimisaeg: 8.13.1. väga varane; 8.13.2. varane; 8.13.3. keskmine; 8.13.4. hiline; 8.13.5. väga hiline.</p> <p>8.14. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks võrsetel harjaskarvade olemasolu jne).</p>
9. Must sõstar (<i>Ribes nigrum</i> L.)	<p>9.1. Taime kasvutugevus: 9.1.1. nõrk; 9.1.2. keskmine; 9.1.3. tugev.</p> <p>9.2. Taime kasvulaad: 9.2.1. väga püstine; 9.2.2. püstine; 9.2.3. poolpüstine; 9.2.4. laiuv; 9.2.5. longus.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>9.3. Võrsete koorevärvus: 9.3.1. tumepruun; 9.3.2. helepruun; 9.3.3. valkjas.</p> <p>9.4. Võrsetel pungade kuju: 9.4.1. kitsas; 9.4.2. ümar; 9.4.3. munajas; 9.4.4. teravatipuline.</p> <p>9.5. Võrsetel pungade asend võrse suhtes: 9.5.1. eemale hoidev; 9.5.2. ligihoidev.</p> <p>9.6. Pungade suurus: 9.6.1. suur; 9.6.2. keskmine; 9.6.3. väike.</p> <p>9.7. Punga kattesoost värvus: 9.7.1. punakas; 9.7.2. rohekas.</p> <p>9.8. Lehelaba suurus: 9.8.1. väike; 9.8.2. keskmine; 9.8.3. suur.</p> <p>9.9. Marjakobara pikkus koos varrega: 9.9.1. pikk; 9.9.2. keskmine; 9.9.3. lühike.</p> <p>9.10. Marja värvus 9.10.1. must.</p> <p>9.11. Marja suurus: 9.11.1. väga väike; 9.11.2. väike; 9.11.3. keskmine; 9.11.4. suur; 9.11.5. väga suur.</p> <p>9.12. Marjade valmimisaeg: 9.12.1. väga varane; 9.12.2. varane; 9.12.3. keskmine; 9.12.4. hiline; 9.12.5. väga hiline.</p> <p>9.13. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks vahakiht pungadel, jne).</p>
10. Harilik vaarikas (<i>Rubus idaeus</i> L.)	<p>10.1. Taimel noori võrseid: 10.1.1. väga vähe; 10.1.2. vähe; 10.1.3. keskmiselt; 10.1.4. palju; 10.1.5. väga palju.</p> <p>10.2. Puhkestaadiumis varre värvus sortidel, mis kannavad vilja põhiliselt suvel, eelmise aasta varrel: 10.2.1. hallikaspruun; 10.2.2. hallikaspruun kuni pruun; 10.2.3. pruun kuni lillakaspruun;</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>10.2.4. lillakaspruun.</p> <p>10.3. Vilja värvus: 10.3.1. kollane; 10.3.2. kahvatupunane; 10.3.3. keskmine punane; 10.3.4. tumepunane; 10.3.5. oranž; 10.3.6. purpurpunane; 10.3.7. must.</p> <p>10.4. Vilja suurus: 10.4.1. väga väike; 10.4.2. väike; 10.4.3. keskmine; 10.4.4. suur; 10.4.5. väga suur.</p> <p>10.5. Vilja pikkuse ja laiuse suhe: 10.5.1. pikkus ja laius võrdsed; 10.5.2. pikkus suurem kui laius; 10.5.3. pikkus palju suurem kui laius.</p> <p>10.6. Kannab vilja põhiliselt: 10.6.1. suvel, eelmise aasta vartel; 10.6.2. sügisel, sama aasta vartel.</p> <p>10.7. Vilja valmimisaeg eelmise aasta vartel: 10.7.1. väga varane; 10.7.2. varane; 10.7.3. keskmine; 10.7.4. hiline; 10.7.5. väga hiline.</p> <p>10.8. Muud sordile iseloomulikud tunnused.</p>
<p>11. Perekond murakas alamperekonna <i>Eubatus</i> sektsioonid <i>Moriferi</i> ja <i>Ursini</i> (<i>Rubus</i> subgenus <i>Eubatus</i> sect. <i>Moriferi</i> ja <i>Ursini</i>) ja nende hübriidid</p>	<p>11.1. Taime kasvutugevus: 11.1.1. nõrk; 11.1.2. keskmine; 11.1.3. tugev.</p> <p>11.2. Taime kasvulaad: 11.2.1. püstine; 11.2.2. püstine kuni poolpüstine; 11.2.3. poolpüstine; 11.2.4. poolpüstine kuni roomav; 11.2.5. roomav.</p> <p>11.3 Taime kasvutugevus: 11.3.1 nõrk; 11.3.2 keskmine; 11.3.3 tugev.</p> <p>11.4. Puhkestaadiumis varrel okkad: 11.4.1. puuduvad; 11.4.2. olemas.</p> <p>11.5. Noor võrse (roheline värvuse intensiivsus): 11.5.1. hele; 11.5.2. keskmine; 11.5.2. tume.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>11.6. Noor võrse (antotsüaanse värvumise intensiivsus kiire kasvu ajal): 11.6.1. puudub või on väga nõrk; 11.6.2. nõrk; 11.6.3. keskmine; 11.6.4. tugev.</p> <p>11.7. Noor võrse (näärmekarvakeste arvukus): 11.7.1. puuduvad või on vähe; 11.7.2. keskmiselt; 11.7.3. palju.</p> <p>11.8. Lehe tüüp: 11.8.1. paaritusulgijs; 11.8.2. vahepealne; 11.8.3. sõrmjas.</p> <p>11.9. Lehe ülemise poole rohelise värvuse intensiivsus: 11.9.1. hele; 11.9.2. keskmine; 11.9.3. tume.</p> <p>11.10. Vilja kuju: 11.10.1. ümmargune; 11.10.2. pikergune.</p> <p>11.11. Vilja suurus: 11.11.1. väga väike; 11.11.2. väike; 11.11.3. keskmine; 11.11.4. suur; 11.11.5. väga suur.</p> <p>11.12. Vilja värvus: 11.12.1. punane; 11.12.2. punakaspurpur; 11.12.3. punakasmust; 11.12.4. sinakasmust; 11.12.5. must.</p> <p>11.13. Vilja valmimise algusaeg: 11.13.1. väga varane; 11.13.2. varane; 11.13.3. keskmine; 11.13.4. hiline; 11.13.5. väga hiline.</p> <p>11.14. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks võrsete kandilisuus, kas lehelaba on kolme, viie või seitsme lehekesega, okste arv võrse kohta jne).</p>
12. Harilik aprikoosipuu (<i>Prunus armeniaca</i> L.)	<p>12.1. Vilja suurus: 12.1.1. väike; 12.1.2. keskmine; 12.1.3. suur.</p> <p>12.2. Vilja viljarao õõne sügavus: 12.2.1. madal; 12.2.2. keskmine; 12.2.3. sügav.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	<p>12.3. Viljakesta põhivärvus: 12.3.1. valge; 12.3.2. helekollane kuni kollane; 12.3.3. heleoranž; 12.3.4. oranž; 12.3.5. tumeoranž.</p> <p>12.4. Viljaliha värvus: 12.4.1. valge; 12.4.2. helekollane kuni kollane; 12.4.3. heleoranž; 12.4.4. oranž; 12.4.5. tumeoranž.</p> <p>12.5. Oitsemise algusaeg (kui puul on mõned täielikult avanenud õied): 12.5.1. varane; 12.5.2. keskmine; 12.5.3. hiline.</p> <p>12.6. Vilja valmimisaeg: 12.6.1. väga varane; 12.6.2. varane; 12.6.3. keskmine; 12.6.4. hiline; 12.6.5. väga hiline.</p> <p>12.7. Muud sordile iseloomulikud tunnused.</p>
13. Harilik virsikupuu (<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch.)	<p>13.1. Puu kasvulaad: 13.1.1. tavaline; 13.1.2. lühivõrseline.</p> <p>13.2. Oitsva võrse antotsüaniinisisalduse põhjustatud värvus: 13.2.1. puudub; 13.2.2. olemas.</p> <p>13.3. Oitsemise algusaeg: 13.3.1. väga varane; 13.3.2. varane; 13.3.3. keskmine; 13.3.4. hiline; 13.3.5. väga hiline.</p> <p>13.4. Õie kuju: 13.4.1. roosõieline; 13.4.2. kellukjas.</p> <p>13.5. Kroonlehe suurus: 13.5.1. väga väike; 13.5.2. väike; 13.5.3. keskmine; 13.5.4. suur; 13.5.5. väga suur.</p> <p>13.6. Leherootsul nektariumid: 13.6.1. puuduvad; 13.6.2. olemas.</p> <p>13.7. Leherootsul nektariumide kuju: 13.7.1. ümar; 13.7.2. neerukujuline.</p> <p>13.8. Vilja udekarvasus: 13.8.1. puudub; 13.8.2. olemas.</p>

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	13.9. Viljaliha põhitoon: 13.9.1. valge; 13.9.2. kollane kuni oranžikaskollane; 13.9.3. punane. 13.10. Viljaluu kinnitumine viljalihaga : 13.10.1. puudub; 13.10.2. olemas. 13.11. Vilja valmimisaeg: 13.11.1. väga varane; 13.11.2. varane; 13.11.3. keskmine; 13.11.4. hiline; 13.11.5. väga hiline. 13.12. Muud sordile iseloomulikud tunnused.
14. Harilik astelpaju (<i>Hippophaë rhamnoides</i> L.)	14.1. Taime sugu: 14.1.1. emastaim; 14.1.2. isastaim. 14.2. Puu kasvutugevus: 14.2.1. nõrk; 14.2.2. keskmine; 14.2.3. tugev. 14.3. Taime kasvutüüp: 14.3.1. puu; 14.3.2. põõsaspuu. 14.4. Astelde arvukus võrsel: 14.4.1. puudub või on väga vähe; 14.4.2. vähe; 14.4.3. keskmiselt; 14.4.4. palju. 14.5. Astelde pikkus võrsel: 14.5.1. lühikesed; 14.5.2. keskmised; 14.5.3. pikad. 14.6. Lehelaba kuju: 14.6.1. väga kitsas elliptiline; 14.6.2. kitsas elliptiline; 14.6.3. kitsas ovaalne. 14.7. Lehelaba suurus: 14.7.1. väike; 14.7.2. keskmine; 14.7.3. suur. 14.8. Viljakesta värvus: 14.8.1. helekollane; 14.8.2. tumekollane; 14.8.3. kollakasoranž; 14.8.4. oranžikaspunane; 14.8.5. punane. 14.9. Viljavarre pikkus: 14.9.1. lühike; 14.9.2. keskmine; 14.9.3. pikk. 14.10. Öitsemisaeg: 14.10.1. varane; 14.10.2. keskmine; 14.10.3. hiline.

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	14.11. Vilja valmimisaeg: 14.11.1. väga varane; 14.11.2. varane; 14.11.3. keskmine; 14.11.4. hiline; 14.11.5. väga hiline. 14.12. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks tolmuandja, lehe alumise külje karvasus jne).
15. Perekond mustikas (<i>Vaccinium</i> L.)	15.1. Taime kasvutugevus: 15.1.1. nõrk; 15.1.2. keskmine; 15.1.3. tugev. 15.2. Taime kasvulaad: 15.2.1. püstine; 15.2.2. poolpüstine; 15.2.3. laiuv. 15.3. Üheaastase võrse värvus: 15.3.1. roheline; 15.3.2. rohekaspunane; 15.3.3. hallikaspunane; 15.3.4. punakaskollane; 15.3.5. punakaspruun; 15.3.6. tumepunane. 15.4. Lehe pikkus: 15.4.1. lühike; 15.4.2. keskmine; 15.4.3. pikk. 15.5. Lehe laius: 15.5.1. kitsas; 15.5.2. keskmine; 15.5.3. lai. 15.6. Lehe pikkuse ja laiuse suhe: 15.6.1. pikkus on laiusest väiksem ; 15.6.2. pikkuse ja laius on võrdselised; 15.6.3. pikkus on laiusest suurem. 15.7. Lehe ülemise poole värvus: 15.7.1. kollane 15.7.2. roheline. 15.8. Lehe kuju: 15.8.1. süstjas; 15.8.2. munajas; 15.8.3. elliptiline; 15.8.4. piklik. 15.9. Vilja suurus: 15.9.1. väike; 15.9.2. keskmine; 15.9.3. suur. 15.10. Vilja kuju pikilõikes: 15.10.1. elliptiline; 15.10.2. ümar 15.10.3. lapik. 15.11. Viljakesta värvus (peale vahakihi eemaldamist) 15.11.1. helesinine; 15.11.2. keskmine sinine;

Puuvilja- ja marjakultuuride perekonnad ja liigid	Paljundus- ja istutusmaterjali kirjeldamiseks tuntud sordi tunnused
	15.11.3. tumesinine; 15.11.4. sinakaspunane.
	15.12. Vilja vahakihi intensiivsus: 15.12.1. väga nõrk; 15.12.2. nõrk; 15.12.3. keskmine; 15.12.4. tugev.
	15.13. Vilja valmimisaeg (eristatakse üheaastastel võrsetel ja sama aasta võrsetel).
	15.14. Muud sordile iseloomulikud tunnused (näiteks marjadel vahakirme esinemine, kas on vaja tolmuandjat jne).